

zoals klei...

23 oktober 2022
R'dam (Gezonde Woorden)

- GOD is de Creator en Plaatsers van alle 'omstandigheden'
  - woord is opgebouwd uit de elementen:
OM + STAND
→ wat 'rondom staat'
  - vergl. Eng. circumstance,
  - Lat. circumstare
→ CIRCUM > rondom
→ & STANCE/STARE = staan
  - Grieks: PERISTASIS (niet in de Bijbel)
→ PERI > rondom
→ & STASIS > staan

- niet slechts de omstandigheden zijn GOD creatie maar ook wijzelf;
- in alles wat we zijn en hebben zijn we als klei in de hand van de Pottenbakker
- in Romeinen 9:17-23 gaat Paulus nader in op deze waarheid...

17 Want de Schrift zegt tot Farao...

in het voorgaande was sprake van het "uitverkiezend voornemen van God" (9:11):

- Izaäk vs. Ismaël (9:7-9)
- Jakob vs. Ezau (9:10-13)
- Mozes vs. Farao

ΛΕΓΕΙ	ΓΑΡ	Η	ΓΡΑΦΗ	ΤΩ	ΦΑΡΑΩ
(zij)-zegt	want	de	Schrift	tot-de	Farao
zegt	Want	het	schriftwoord	tot	Farao

17 Want de Schrift zegt tot Farao...

in Exodus 9:16

ΛΕΓΕΙ	ΓΑΡ	Η	ΓΡΑΦΗ	ΤΩ	ΦΑΡΑΩ
(zij)-zegt	want	de	Schrift	tot-de	Farao
zegt	Want	het	schriftwoord	tot	Farao

17 Want de Schrift zegt tot Farao:
hiertoe wek ik u op,
 zodat Ik in u mijn kracht zou betonen...

op voorhand was Mozes reeds gewaarschuwd dat Farao niet zou luisteren (Ex.3:19)

- *toen Farao dreigde te bezwijken, versterkte/verhardde God zijn hart (Ex.9:12)*
- *Farao's ongezeglijkheid was geheel volgens Gods regie*

ΟΤΙ	ΕΙΣ	ΑΥΤΟ	ΤΟΥΤΟ	ΕΞΗΓΕΙΡΑ	ΣΕ	ΟΠΩΣ	ΕΝΔΕΙΣΩΜΑΙ	ΕΝ
dat	tot-in	zelfde	dit	ik-wek-eruit	jou	zo-dat	dat-ik-zal-betonen~	in
_	(1/3) Daartoe	(2/3)	(3/3)	heb Ik... ..doen opstaan	u	opdat	Ik... ..zou tonen	in

ΟΙ	ΤΗΝ	ΔΥΝΑΜΙΝ	ΜΟΥ
jou	de	macht	van-mij
u	_	kracht	mijn

17 Want de Schrift zegt tot Farao:
 hiertoe wek ik u op,
 zodat Ik in u mijn kracht zou betonen...

God had een 'zwaargewicht' nodig als contrast

ΟΤΙ	ΕΙΣ	ΑΥΤΟ	ΤΟΥΤΟ	ΕΞΗΓΕΙΡΑ	ΣΕ	ΟΠΩΣ	ΕΝΔΕΙΣΩΜΑΙ	ΕΝ
dat	tot-in	zelfde	dit	ik-wek-eruit	jou	zo-dat	dat-ik-zal-betonen~	in
_	(1/3) Daartoe	(2/3)	(3/3)	heb Ik... ..doen opstaan	u	opdat	Ik... ..zou tonen	in

ΟΙ	ΤΗΝ	ΔΥΝΑΜΙΝ	ΜΟΥ
jou	de	macht	van-mij
u	_	kracht	mijn

17 ... zodat mijn naam verkondigd zou worden over heel de aarde.

de ondergang van Farao's leger is de boeken ingegaan als Gods triomf

- zoals ook het Joodse ongeloof in de huidige tijd dient om Gods naam onder de natiën bekend te maken (Rom.11:11)

ΚΑΙ	ΟΠΩΣ	ΔΙΑΓΓΕΛΗ	ΤΟ	ΟΝΟΜΑ	ΜΟΥ	ΕΝ	ΠΑΧΗ	ΤΗ	ΓΗ
en	zo-dat	dat-het-afgekondigd-zal-worden	de	naam	van-mij	in	alle	de	aarde
en	_	verbreid zou worden	_	naam	mijn	over	gehele	de	aarde

¹⁸ Dus dan ontfermt Hij zich
over wie Hij wil
en Hij verhardt wie Hij wil.

*niet slechts de omstandigheden maar ook het
hart en de wil van de mens regisseert GOD >*

ΔΡΑ	ΟΥΝ	ΟΝ	ΘΕΛΕΙ	ΕΛΕΕΙ	ΟΝ	ΔΕ	ΘΕΛΕΙ	ΚΚΛΗΡΥΝΕΙ
dus	dan	wie	hij-wil	hij-ontfermt-zich	wie	echter	hij-wil	hij-verhardt
dus	_	over wie	Hij wil	Hij ontfermt Zich	wie	en	Hij wil	Hij verhardt

Psalm 105

²⁵ Hij (=God) keerde hun hart om,
zodat zij (=de Egyptenaren)
zijn volk haatten...

> *niet alleen Farao*

19 Maar u zal nu tot mij zeggen:
 wat verwijt Hij dan nog?
 Want wie heeft zijn bedoeling weerstaan?

SV, NBG51, Telos: wil (=FOUT)
 wil = theléma
 bedoeling = bouléma (intentie, raad)
 beide woorden in Ef.1:11:
 "de bedoeling van Zijn wil" >

ΕΡΕΙC   ΜΟΙ   ΟΥΝ   ΤΙ   [ΟΥΝ]   ΕΤΙ   ΜΕΜΦΕΤΑΙ
 |jij-zal-uitspreken   tot-mij   dan   waarom?   dan   nog |hij-verwijt~
 Gij zult... ..zeggen   tot mij   nu   Wat   dan   nog   heeft Hij... ..aan te merken

ΤΩ   ΓΑΡ   ΒΟΥΛΗΜΑΤΙ   ΑΥΤΟΥ   ΤΙC   ΑΝΘΕCΤΗΚΕΝ
 aan-het   want   raadsbesluit   van-hem   wie?   (hij)-heeft-weerstaan
 _   Want wil   zijn   wie   wederstaat

Spreeken 16

⁴ JAHWEH heeft **alles** gemaakt
voor zijn doel,
ja zelfs de goddeloze
voor de dag van het kwaad.

20 Zeker, o mens,
 maar wie bent u dat u God tegenspreekt?...

voordat Paulus de vraag zelf beantwoordt,
 zet hij de vraagsteller op z'n plek

Ω	ΔΝΘΡΩΠΕ	ΜΕΝΟΥΝΓΕ	ΣΥ	ΤΙΣ	ΕΙ	Ο
o!	mens!	sterker-nog	jij	wie?	jij-bent	degene
o	mens	Maar	gij	wie	zijt gij	dat gij

ΔΝΤΑΠΟΚΡΙΝΟΜΕΝΟΣ	ΤΩ	ΘΕΩ
tegenantwoord-gevende~	aan-de	God
zoudt tegenspreken	–	God

20 ... Het geboetseerde zal toch niet tegen de boetseerder zeggen: waarom maakt u mij zó?

de verhouding mens - God is als die van geboetseerde - boetseerder

ΜΗ	ΕΡΕΙ	ΤΟ ΠΛΑΣΜΑ	ΤΩ	ΠΛΑΣΑΝΤΙ	
toch-niet	(het)-zal-uitspreken	het	gemodelleerde	tot-degene	modellerende
soms	Zal... ...zeggen	het	geboetseerde	tot zijn	boetseerder

ΤΙ	ΜΕ ΕΠΟΙΗΣΑΣ	ΟΥΤΩΣ
waarom ?	mij jij-maakt	zó
Waarom	mij hebt gij... ...gemaakt	zo

21 Of heeft de pottenbakker van het leem niet het recht om uit hetzelfde kneedsel het ene voorwerp te maken tot eer, het andere echter zonder eer?

het begrip 'verantwoordelijk' is in deze verhouding misplaatst:

- het leem is niet verantwoordelijk t.o.v. de pottenbakker
- de pottenbakker is evenmin verantwoordelijk t.o.v. het leem

Η	ΟΥΚ	ΕΧΕΙ	ΕΞΟΥΣΙΑΝ	Ο	ΚΕΡΑΜΕΥΣ	ΤΟΥ	ΠΗΛΟΥ	ΕΚ	ΤΟΥ
of	niet	(hij)-heeft	het-recht	de	pottenbakker	van-het	leem	van-uit	het
Of	niet	heeft	de vrije beschikking	de	pottebakker	over het	leem	uit	(1/2) dezelfde

ΑΥΤΟΥ	ΦΥΡΑΜΑΤΟΣ	ΠΟΙΗΣΑΙ
zelfde	kneedsel	te-maken
(2/2)	klomp	om... ..te vervaardigen

21 Of heeft de pottenbakker van het leem niet het recht om uit hetzelfde kneedsel het ene voorwerp te maken tot eer, het andere echter zonder eer?

b.v. een siervaas, servies of wandbord

Ο	ΜΕΝ	ΕΙΣ	ΤΙΜΗΝ	ΚΕΥΘΕ	Ο	ΔΕ	ΕΙΣ	ΑΤΙΜΙΑΝ
dat	inderdaad	tot-in	eer	voorwerp	dat	echter	tot-in	oneer
(1/2) het ene	(2/2)	tot	eervol	voorwerp	(1/2) het andere	(2/2)	tot	alledaags gebruik

21 Of heeft de pottenbakker van het leem niet het recht om uit hetzelfde kneedsel het ene voorwerp te maken tot eer, het andere echter zonder eer?

b.v. afvalbak, toiletpot

Ο	ΜΕΝ	ΕΙΣ	ΤΙΜΗΝ	ΚΕΥΘΕ	Ο	ΔΕ	ΕΙΣ	ΑΤΙΜΙΑΝ
dat	inderdaad	tot-in	eer	voorwerp	dat	echter	tot-in	oneer
(1/2) het ene	(2/2)	tot	eervol	voorwerp	(1/2) het andere	(2/2)	tot	alledaags gebruik

22 Indien God nu zijn toorn wil betonen
en zijn capaciteit bekend maken,

(in veel geduld
 voorwerpen van toorn heeft verdragen
 die toebereid waren tot ondergang)

*en = namelijk
 Gods toorn maakt duidelijk
 waartoe Hij in staat is*

ΕΙ	ΔΕ	ΘΕΛΩΝ	Ο	ΘΕΟΣ	ΕΝΔΕΙΞΑΘΑΙ	ΤΗΝ	ΟΡΓΗΝ	ΚΑΙ	ΓΝΩΡΙΣΑΙ
indien	echter	willende	de	God	~te-betonen~	de	boosheid	en	~bekend-te-maken
als... ..nu	En	willende	_	God	tonen	zijn	toorn	en	bekend maken

ΤΟ	ΔΥΝΑΤΟΝ	ΑΥΤΟΥ
het	vermogene	van-hem
_	kracht	zijn

22 Indien God nu zijn toorn wil betonen en zijn capaciteit bekend maken, (in veel geduld voorwerpen van toorn heeft verdragen die toebereid waren tot ondergang)

en passant toont Hij ook zijn geduld en verdraagzaamheid

ΗΝΕΓΚΕΝ

⁰(hij)-verdraagt
verdragen heeft

ΕΝ

in
met

ΠΟΛΛΗ

veel
veel

ΜΑΚΡΟΘΥΜΙΑ

geduld
lankmoedigheid

ΚΕΥΗ

voorwerpen
de voorwerpen

ΟΡΓΗΣ

van-boosheid
des toorns

22 Indien God nu zijn toorn wil betonen en zijn capaciteit bekend maken, (in veel geduld voorwerpen van toorn heeft verdragen die toebereid waren tot ondergang)

zoals b.v. het leger van Farao

ΚΑΤΗΡΤΙΜΕΝΑ	ΕΙΣ	ΑΠΩΛΕΙΑΝ
^o toebereid-zijnde~	tot-in	ondergang
die... ..toebereid waren	ten	verderve

²³ juist opdat Hij bekend zou maken de rijkdom van zijn heerlijkheid over voorwerpen van ontferming...

"naar zijn voornemen geroepen en voorbestemd" (8:28,29)

ΚΑΙ	ΙΝΑ	ΓΝΩΡΙΧ	ΤΟΝ	ΠΛΟΥΤΟΝ	ΤΗΣ	ΔΟΣΗΣ	ΑΥΤΟΥ	ΕΠΙ
ook	opdat	dat-hij-bekend-zal-maken	de	rijkdom	van-de	heerlijkheid	van-hem	op
juist	om	bekend te maken	de	rijkdom	_	heerlijkheid	zijner	over

ΣΚΕΥΗ	ΕΛΕΟΥΣ	Α	ΠΡΟΗΤΟΙΜΑCΕΝ	ΕΙC	ΔΟΣΑΝ
voorwerpen	van-ontferming	die	hij-van-tevoren-gereedmaakt	tot-in	heerlijkheid
de voorwerpen	van ontferming	die	Hij... ...heeft voorbereid	tot	heerlijkheid

23 ... die Hij tevoren gereed had gemaakt tot heerlijkheid?

"naar zijn voornemen geroepenen en voorbestemd" (8:28,29)

ΚΑΙ	ΙΝΑ	ΓΝΩΡΙΧ		ΤΟΝ	ΠΛΟΥΤΟΝ	ΤΗΣ	ΔΟΣΗΣ	ΑΥΤΟΥ	ΕΠΙ
ook	opdat	dat-hij-bekend-zal-maken	de	rijkdom	van-de	heerlijkheid	van-hem	op	
juist	om	bekend te maken	de	rijkdom	_	heerlijkheid	zijner	over	

ΚΕΥΗ	ΕΛΕΟΥΣ	Α	ΠΡΟΗΤΟΙΜΑCΕΝ	ΕΙC	ΔΟΣΑΝ
voorwerpen	van-ontferming	die	hij-van-tevoren-gereedmaakt	tot-in	heerlijkheid
de voorwerpen	van ontferming	die	Hij... ...heeft voorbereid	tot	heerlijkheid

**aan het slot van
Paulus' betoog...**

³² Want God heeft hen allen
 onder ongehoorzaamheid besloten,
 om Zich over hen allen te ontfermen.

- "niet-ontfermd" is geen defenitieve status; 9:26
- Hebreeuws voor 'gehaat' = tweede (Deut.21:15)
  - "ieder in zijn rangorde" (1Kor.15:22)

CΥNEKΛEICEN ΓΑΡ Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥΣ ΠΑΝΤΑΣ ΕΙΣ ΑΠΕΙΘΕΙΑΝ
 -(hij)-sluit-samen-op want de God de allen tot-in ongezeglijkheid
 heeft... ..besloten Want _ God hen allen onder ongehoorzaamheid

ΙΝΑ ΤΟΥΣ ΠΑΝΤΑΣ ΕΛΕΗΧΗ
 opdat de allen |dat-hij-zich-zal-ontfermen
 om over hen allen Zich... ..te ontfermen